

Nemország születése

KÖNYVKRITIKA - LXX. évfolyam, 5. szám, 2026. január 30.

► *Hatos Pál: Hideg polgárháború – Csonka-Magyarország születése 1919–1922. Jaffa Kiadó, Budapest, 2025, 360 oldal, 5999 Ft*

Hatos tétele, hogy azok a folyamatok, amelyek ott és akkor - szerinte 1918. október 31-én, és pedig Tisza István meggyilkolásával - kibontakoztak, gyakorlatilag máig ható érvénnyel, töretlenül jellemzik közállapotainkat. Másképp fogalmazva: az akkor kezdődött *hideg polgárháború* mindmáig tart, és az a Csonka-Magyarország, amely akkor megszületett, és amelyről a pályázatnyertes korabeli szlogen szerint tudnivaló, hogy *nem ország*, az voltaképpen mi vagyunk. Ez a nem ország, azaz *Nemország*, ez vagyunk mi most, 2025 Magyarországa. Mert „[a] hideg polgárháború (...) azóta is velünk van, ismeretlen ismerősként, sejtjeinkben, reflexeinkben, várakozásainkban, mostanában egyre gyakoribb indulatainkban” - írja Hatos. És még hozzáteszi: „A hideg polgárháború genezisének tükrébe nézve olykor mai konfliktusaink vonásai ötlenek szembe akarva-akaratlanul.” Tulajdonképpen nehéz lenne nem egyetérteni vele.